

תאריך עדכון: 11/03/13

שם המרצה: ד"ר מיכל פרנץ-קדרי

שם הקורס: אתיקה- למגמה חברתית אירגונית ולמגמת קוגניציה רגש ומוח

מספר הקורס: 60-708-01

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

היקף שעות: 2 ש"ס

סמסטר: ב

שנת לימודים: תשע"ד

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס:

מטרות על

להקנות ידע בתחום האתיקה המיקצועית עם דגש יישומי, במטרה להקנות כלים להתמודדות עצמאית של אנשי המקצוע עם דילמות אתיות. הקורס ישתלב בתהליך ההתפתחות של הסטודנט לאיש מקצוע בעל זהות מקצועית אתית וערכית.

מטרות ספציפיות

היכרות עם הרקע של האתיקה המקצועית, הקודים האתיים, המושגים והעקרונות האתיים.

התמצאות בסוגיות המרכזיות בשיח האתי כיום.

רכישת מיומנויות להתמודדות מעשית עם דילמות אתיות.

היכרות עם נושאים נוספים שמשפיעים על ההתנהלות האתית: התמודדות עם העמדות הערכיות של איש המקצוע, רב-תרבותיות, ניהול דיאלוג, ועוד.

ב. תוכן הקורס:

רציונל

התנהלות אתית ראויה ודילמות אתיות מהוות חלק מובנה ושכיח בקשר בין הלקוח לבין הפסיכולוג נותן השירות. תחום האתיקה מהווה חלק אינטגרלי מעבודתו הקלינית של הפסיכולוג החברתי אירגוני, ומההכשרה המקצועית שלו.

נושאים

אתיקה מקצועית מהפן התיאורטי, הפילוסופי, עם דגש יישומי. היכרות עם הקודים האתיים הרלוונטים, מושגים ועקרונות אתיים, סוגיות המרכזיות בשיח האתי כיום. הזיקה בין השיח האתי, לחוק, ולנתינת השירות המקצועי. בהמשך יילמדו מיומנויות להתמודדות מעשית עם דילמות אתיות. נושאים נוספים שילוו את הקורס הם העמדות הערכיות של איש המקצוע, רב-תרבותיות, ניהול דיאלוג, וכן המימד המחקרי.

מהלך השיעורים:

הרצאות פרונטאליות

סדנה התנסותית: הצגות מקרים ומשחקי תפקידים להמחשת והפיכת

הלמידה למשמעותית

קריאה בעיתונות וניתוח אתי לאירועים רלוונטים עדכניים מהארץ ומהעולם,

לשם חידוד הרגישות לנושאים אתיים

התיחסות לפסקי דין עדכניים

סרטים רלוונטים בליווי ניתוח ודיון אתיים

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	התפתחות ההיסטורית		
2	אתיקה מבחינה פילוסופית, תיאוריות במוסר		
3	בין חוק לאתיקה		
4	העקרונות האתיים		
5	הקודים האתיים, החוקים הרלוונטיים		
6	פיתוח רגישות אתית		
7	דילמה אתית – מאפיינים, מודלים לפתרון		
8	סוגיות מרכזיות בשיח האתי העכשווי		
9	סוגיות מרכזיות בשיח האתי העכשווי		
10	גישור אתי, דיאלוג		
11	אתיקה ורב-תרבותיות, אתיקה וערכים		
12	מחקרים באתיקה		

ג. חובות הקורס:

נוכחות והשתתפות פעילה בשיעורים.
תרגיל, פרזנטציה ועבודת גמר (פרטים יוסברו בתחילת הקורס).

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

נוכחות והשתתפות פעילה בכתה: 10%

תרגיל: 10%

פרזנטציה: 40%

עבודת גמר: 40%

ד. **ביבליוגרפיה:** פרטים מדויקים ביחס לקריאת חובה/ רשות, הרחבות, וביבליוגרפיה בהתייחסות לפי שיעורים, ינתנו בהמשך.

גוטמן, ד. (2001) *אתיקה של המקצועות הטיפוליים*. ת"א: דיונון.
גליק, ש. (1999). מגמות באתיקה רפואית של חברה פלורליסטית – פרספקטיבה יהודית. *רפואה ומשפט*, 20, 33-39.
זומר א. (1999). *יחסים מקבילים: פיתוי וניצול מיני בפסיכותרפיה וייעוץ*. הוצאת פפירוס.
כשר, א. (2009) *מבואות לאתיקה א*. הוצאת מאגנס והמרכז לאתיקה ירושלים.
כשר, א. (2009) *עיונים באתיקה 1*. הוצאת מאגנס והמרכז לאתיקה ירושלים.
[לנדאו](#), ר. [שפיר](#), ג. (2007) *אתיקה במחקר*. הוצאת מאגנס ירושלים.
פרנץ, מ. (2004). למי שייך התיק הזה? – הרהורים על האתיקה של המטפלים, כפי שהיא משתקפת בשאלת מבחן בקשר לתיק הרפואי. *פסיכואקטואליה*, הסתדרות הפסיכולוגים בישראל.
שפיר, ג.; אכמון, י.; ויל, ג. (עורכים), (2003), *סוגיות אתיות במקצועות היעוץ והטיפול הנפשי*. הוצאת מאגנס האוניברסיטה העברית.
שפיר, ג.; לנדאו, ר. (עורכים), (2007), *אתיקה במחקר*, ירושלים: הוצאת מאגנס האוניברסיטה העברית.

- Beauchamp, T. L., & Childress, J. F. (2001). *Principles of biomedical ethics*. New York: Oxford University Press.
- Corey, G., Corey, M., & Callanan, P. (1998). *Issues and ethics in the helping professions* (5th ed.). New York: Brooks/Cole.
- Gabbard, G. O. (1996). Lessons to be learned from the study of sexual boundary violations. *American Journal of Psychotherapy*, 50(3), 311.
- Hadjistavropoulos, T., & Malloy, D. (2000). Making ethical choices: A comprehensive decision-making model for Canadian psychologists. *Canadian Psychology*, 41(2), 104-116.
- Gabbard, G. O., Kassaw, K.A., & Perez-Garcia, G. (2011). Professional boundaries in the era of the Internet *Academic Psychiatry*, 35(3), 168-174.
- Hamburg, P. (2004). Confidentiality: Ethical Perspectives and Clinical. *American Journal of Psychotherapy*, 58(4), 445-449.
- Healy, L. (2007). Universalism and cultural relativism in social work ethics. *International social work*, 50(1), 11-26.
- Keith-Spiegel, P.; Koocher, G. (1998) *Ethics in psychology: professional standards and cases*. NY: Oxford University press.
- Koocher, G. P., & Keith-Spiegel, P. (1998). *Ethics in psychology: Professional standards and cases* (2nd ed.). New York: Oxford University Press.
- Pope, K. S., & Bajit, T. R. (1988). When laws and values conflict: A dilemma for psychologists. *American psychologist*, 43, 828.